

Załącznik do Uchwały
Nr.....
Rady Miasta Cieszyn
z dnia

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta
Cieszyna na rok 2013**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, wrzesień, 2012

Spis treści

I.	Wprowadzenie	str. 3
II.	Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Cieszyn	str. 4
III.	Zasoby	str. 6
IV.	Grupy docelowe	str. 7
V.	Cel główny	str. 7
VI.	Cele szczegółowe, zadania, działania, termin realizacji, wskaźniki	str. 8
VII.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	str. 13
VIII.	Ewaluacja	str. 13

I. Wprowadzenie

Używanie środków psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych (tj. przestępczość, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, ubóstwo bezrobocie, przemoc), a także zdrowotnych (m.in. zapalenie i marskość wątroby, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, zapalenie trzustki, zaburzenia układu nerwowego). Uzależnienie od środków psychoaktywnych należy do coraz powszechniejszych problemów otaczającego nas świata. Konsumpcja środków psychoaktywnych w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają na całą populację.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację. Zadania te m.in. obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
7. udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2013 obejmuje działania zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w w/w ustawach, jak i z polityką Miasta Cieszyn.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok uwzględnione zostały wskazówki z „Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki”

Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dane z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna uchwalany corocznie przez Radę Miejską, stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2007 – 2013.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna realizowany będzie w oparciu o środki własne Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Cieszyn

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych nimi. Jednocześnie zgromadzenie danych statystycznych w zakresie uzależnienia nie daje rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska ze względu na „wrażliwość” danych oraz fakt, że te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

Z danych pozyskanych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”¹ wynika, iż mieszkańcy Cieszyna za najważniejsze problemy społeczne uznali bezrobocie, kryzys rodziny, ubóstwo społeczeństwa oraz alkoholizm. Badania prowadzone przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Społecznych pokazują również, iż w skali całego kraju na pierwsze miejsce wysuwa się problem bezrobocia, kolejno spadek stopy życiowej, przemoc i agresja na ulicach, picie alkoholu przez młodzież oraz alkoholizm, który przecież tak bardzo powiązany jest z pierwszymi problemami. Ubóstwo społeczeństwa często występuje z nadużywaniem alkoholu. Z drugiej jednak strony część badanych zauważa pozytywne zmiany w obyczajowości picia, twierdzi, że spożycie alkoholu zmalało, jak również ilość osób pijących zmniejszyła się. Najwięcej osób, bo prawie jedna trzecia badanych twierdzi, iż przyczyną tych zmian jest obawa przed utratą pracy (30% badanych) oraz możliwość innych form spędzania czasu wolnego (22% badanych). 16% osób mówi o edukacji publicznej społeczeństwa. Niewielki odsetek badanych mieszkańców Cieszyna wskazuje na obawę przed odtrąceniem społecznym (8% respondentów). Z diagnozy wynika, iż mieszkańcy Cieszyna piją umiarkowanie często, deklarują picie okazjonalne, niewielki zaś odsetek osób spożywa alkohol często. Respondenci pytani o przyczyny sięgania po alkohol najczęściej wymieniali „chęć zapicia” problemów i smutków (73% badanych) oraz chęć wyluzowania się 66%, kolejnym powodem była presja ze strony znajomych (46% osób). Z przeprowadzonych badań wynika, iż wiek pierwszego kontaktu z alkoholem obniża się. Wśród uczniów szkół podstawowych 10% ankietowanych uznało zakup alkoholu za czynność łatwą, jednak już zdecydowana większość - 54% gimnazjalistów oraz 63% uczniów szkół ponadgimnazjalnych udzieliło podobnej odpowiedzi. Na podstawie tych danych w ramach programu rozpoczęto m.in. udział w ogólnopolskich kampaniach skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz

¹ Studio Diagnozy i Profilaktyki Kraków „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Cieszyn 2010”, www.mops.cieszyn.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpoczęła organizowanie szkoleń dla sprzedawców w celu ograniczenia spożycia alkoholu przez nieletnich.

Badania pokazały, iż problem narkotyków jest umiarkowany w Cieszynie. Zdecydowana większość mieszkańców nigdy nie zażyła narkotyków, a samo zdobycie narkotyków oceniają jako trudne, ale możliwe. W ogólnym przekroju większość mieszkańców Cieszyna nie wie gdzie można zaopatrzyć się w narkotyki. Jednocześnie należy również zaznaczyć, że przyznanie się do zażycia lub używania narkotyków jest w istocie przyznaniem się do czynu karalnego. Specjaliści z Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie potwierdzają fakt, iż wzrasta świadomość osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, stosują one coraz skuteczniejsze metody unikania wykrycia procedury handlu i zażywania narkotyków.

W grupie młodych ludzi 96% uczniów szkół podstawowych, 92% gimnazjalistów oraz 79% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaruje, że nie sięgnęłoby po narkotyki, nawet gdyby nadarzyła się ku temu okazja. Świadczy to o wzroście świadomości związanej ze szkodliwością substancji odurzających. Bez wątplenia taka sytuacja jest między innymi efektem szeregu działań profilaktycznych prowadzonych na terenie Gminy.

Z dostępnych danych uzyskanych od podmiotów realizujących na terenie Cieszyna działania w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym i narkotykowym wynika, iż:

1. w ciągu ostatnich dwóch lat liczba zgłoszeń, jak i liczba osób nadużywających alkoholu zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych utrzymuje się na podobnym poziomie (2010 rok – 71 zgłoszeń, 66 osób zgłoszonych, 2011 rok – 73 zgłoszenia, 67 osób zgłoszonych);
2. z danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż znacznie zmalała liczba rodzin, które otrzymywały pomoc finansową z MOPS z tytułu uzależnienia od alkoholu (2010 rok – 148 rodzin, 2011 rok – 59 rodzin), spadek ten podyktowany jest tym, iż jedną z głównych przesłanek udzielania pomocy w 2011 roku było bezrobocie, które często współwystępuje z nadużywaniem napojów alkoholowych;
3. pomoc społeczna udzielana z tytułu uzależnienia od narkotyków stanowi znikomy ułamek wszystkich przypadków wsparcia udzielanego mieszkańcom Cieszyna (2010 rok – 3 osoby, 2011 rok – 2 osoby), w ostatnich latach liczba takich sytuacji systematycznie spada. Podobnie jak w latach wcześniejszych wśród klientów pomocy społecznej znacznie częściej spotykamy uzależnienie od alkoholu;
4. z danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie dotyczących interwencji związanych ze spożyciem alkoholu wynika, iż znacznie zmalała liczba nietrzeźwych osób nieletnich odwiezionych do miejsca zamieszkania (2010 rok – 60 osób, 2011 rok – 36 osób), ten fakt niewątpliwie cieszy, można przypuszczać, że działania profilaktyczne i edukacyjne podejmowane przez MOPS, inne instytucje oraz organizacje pozarządowe skierowane do dzieci i młodzieży przynoszą zamierzony skutek;
5. w ciągu ostatnich dwóch lat funkcjonariusze KPP w Cieszynie odnotowali wzrost liczby wykrywanych przestępstw związanych z posiadaniem, udzielaniem i sprzedawaniem środków psychoaktywnych (2010 rok – 162 przestępstwa narkotykowe, z czego 52 przypadki dotyczyły osób nieletnich, 2011 rok – 165 przestępstwa narkotykowe, z czego 34 przypadki dotyczyły osób nieletnich), z kolei spadła liczba osób nieletnich zatrzymanych przez policję (2010 rok – 25 osób, 2011 rok – 18 osób);
6. w ciągu ostatnich lat obserwuje się niewielki wzrost osób nietrzeźwych przewiezionych do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej (2010 rok – 179 osób, 2011 rok – 185 osób), warto również zaznaczyć iż w latach 2010-2011 tylko jedna osoba nieletnia doprowadzona została do Ośrodka w Bielsku – Białej, co również potwierdza skuteczność działań profilaktyczno – edukacyjnych realizowanych w Cieszynie.

III. Zasoby

1. Instytucje i ich działania:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (tworzenie i koordynowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; organizowanie programów profilaktycznych; koordynacja akcji profilaktycznych m. in. Szkoła Wczesnej Profilaktyki, udzielanie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz ich rodzinom).
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu).
- Poradnie Zdrowia Psychicznego - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Variusmed” – Poradnia Zdrowia Psychicznego oraz Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej (konsultacje i leczenie, poradnictwo psychologiczne, psychoterapia indywidualna, diagnostyka psychologiczna).
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Variusmed” – Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia (prowadzenie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych).
- Komenda Powiatowa Policji (organizowanie czynności patrolowych i interwencyjnych, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, zwalczanie przestępczości, w tym przestępczości narkotykowej).
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży).
- Biblioteka Miejska Oddział dla Dzieci (organizacja zajęć o charakterze biblioterapeutycznym; prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień).
- Szkoły i przedszkola (realizacja programów profilaktycznych).
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży).
- Straż Miejska (organizowanie czynności patrolowych i interwencyjnych, podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Gminnego Programu Poprawy Bezpieczeństwa „Bezpieczny Cieszyn”).

2. Organizacje pozarządowe i ich zadania:

- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” (Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt” - pomoc psychologiczna, prawna i terapeutyczna dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, organizowanie szkoleń i treningów dla dzieci i młodzieży, organizowanie czasu wolnego dla dzieci w ramach pracowni terapii zajęciowej, organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym, Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii – pomoc terapeutyczna dla dzieci, młodzieży, osób eksperymentujących z narkotykami; Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – schronienie, wsparcie emocjonalne i rzeczowe, pomoc prawna, psychologiczna i socjalna dla ofiar, świadków przemocy, telefon zaufania; Centrum Edukacji

Socjalnej - działalność edukacyjna, zapewnienie schronienia, posiłków, pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej i zawodowej osobom uzależnionym;).

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (Środowiskowe Ogniska Wychowawcze oraz Świetlica Środowiskowa „Przytulisko” - zajęcia dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, często z rodzin dysfunkcyjnych, o niskim statusie materialnym, które chcą w sposób aktywny spędzać czas wolny; organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym).

- Cieszyńskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Familia” (pomoc osobom uzależnionym oraz współuzależnionym, prowadzenie telefonu trzeźwości).

- Samopomocowe Grupy Anonimowych Alkoholików (udzielanie wzajemnego wsparcia w utrzymaniu abstynencji).

- Stowarzyszenie na Rzecz Harmonijnego Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Nasze Dzieci” (organizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych, organizowanie zajęć służących rozwijaniu zainteresowań u dzieci i młodzieży, organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym).

- Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego (organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z programem terapeutycznym).

- Parafia św. Elżbiety (organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z programem terapeutycznym).

- Fundacja STER (realizacja działań edukacyjno – profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży).

IV. Grupy docelowe

Z jednej strony część zadań Programu odnosi się do wszystkich mieszkańców Cieszyna, z drugiej do wybranych grup – osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, jak również dzieci i młodzieży cieszyńskich przedszkoli i szkół.

V. Cel główny

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

VI. Cele szczegółowe, zadania, działania, termin realizacji, wskaźniki

1. Cel szczegółowy: Zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych i narkotykowych poprzez udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
1) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. <i>Realizatorzy: MOPS, GKRPA</i>	a. przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego;	I - XII	- liczba zgłoszeń do GKRPA; - liczba osób zgłoszonych do GKRPA.
	b. prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych ze zgłoszonymi, przez rodzinę lub instytucje, osobami;	I - XII	- liczba przeprowadzonych rozmów; -liczba osób zaproszonych na rozmowę.
	c. kierowanie osób, które nie zgłosiły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;	I - XII	- liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; - liczba sporządzonych opinii psychologiczno – psychiatrycznych przez biegłych.
	d. kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	I - XII	- liczba wniosków skierowanych do sądu; - liczba wniosków oddalonych przez sąd.
2) Poszerzenie oferty lecznictwa odwykowego <i>Realizatorzy: MOPS, zakład opieki zdrowotnej</i>	a. zwiększenie dostępności terapii poprzez uzupełnienie gwarantowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń podstawowych w placówce lecznictwa odwykowego;	I - XII	- liczba osób biorących udział w programach; - liczba ponadstandardowych programów realizowanych przez zakład opieki zdrowotnej oraz liczba przeprowadzonych godzin.
	b. organizacja terapii osób niepełnosprawnych prowadzonej przez placówkę lecznictwa odwykowego;	I - XII	- liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w terapii; - liczba przeprowadzonych godzin terapii.
	c. organizowanie zajęć motywacyjno – korekcyjnych dla mieszkańców Cieszyna, mających problem z alkoholem, pijących ryzykownie, szkodliwie lub uzależnionych od alkoholu, którzy nie kwalifikują się do terapii.	I - XII	- liczba osób biorących udział w zajęciach motywacyjno – korekcyjnych; - liczba przeprowadzonych zajęć motywacyjno – korekcyjnych oraz liczba godzin.

2. Cel szczegółowy: Ograniczenie negatywnych zjawisk dotyczących rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, poprzez udzielanie kompleksowej pomocy psychospołecznej i prawnej, a także ochrony przed przemocą			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
1) Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy <i>Realizator: Powiat cieszyński</i>	a. wsparcie dla powiatu w zakresie prowadzenia powiatowego ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	I - XII	- liczba mieszkańców Cieszyna, którym udzielono schronienia oraz pomocy specjalistycznej w ramach Ośrodka, w tym liczba dzieci; - liczba udzielonych porad i konsultacji w Ośrodku mieszkańcom Cieszyna; - liczba osób, które skorzystały z telefonu zaufania ds. przemocy w rodzinie; - ilość przeprowadzonych interwencji kryzysowych dot. mieszkańców Cieszyna.
2) Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych <i>Realizatorzy: organizacje pozarządowe</i>	a. realizacja programu socjoterapeutycznego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, w tym m. in. zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, douczania, zajęć i treningów integracyjnych, komunikacji interpersonalnej, asertywności, zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęć sportowo – rekreacyjnych, plastycznych, imprez okolicznościowych oraz dożywiania;	I – XII	- liczba podmiotów realizujących programy; - liczba zajęć oraz warsztatów zorganizowanych w ramach programów; - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach;
	b. organizacja wycieczki letniej wraz z programem terapeutycznym dla dzieci i młodzieży.	VII - VIII	- liczba półkolonii oraz kolonii zorganizowanych w ramach wycieczki; - liczba programów terapeutycznych zrealizowanych w ramach wycieczki; - liczba uczestników wycieczki.
3) Świadczenie kompleksowej pomocy dla rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków <i>Realizatorzy: organizacje pozarządowe</i>	a. prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii, w tym w szczególności prowadzenie kontaktu indywidualnego zarówno z osobami eksperymentującymi, jak i członkami ich rodzin.	I - XII	- liczba osób, które skorzystały z Punktu, w tym dzieci i młodzież; - liczba godzin dyżurów prowadzonych przez specjalistów.
4) Realizacja kompleksowego programu działań terapeutycznych dla osób z problemem alkoholowym, dotkniętych przemocą oraz ich rodzin. <i>Realizatorzy: MOPS, organizacje pozarządowe</i>	a. realizacja programu pomocy psychologicznej i prawnej, w tym poradnictwa prawnego, kontaktu indywidualnego, mediacji i terapii rodziny, interwencji kryzysowych, grup terapeutycznych, grup terapii zajęciowej, grup wsparcia oraz innych form pomocy psychologicznej;	I - XII	- liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologicznego, ilość porad oraz ilość godzin; - liczba osób, które skorzystały z poradnictwa prawnego, ilość porad oraz ilość godzin;

			<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych; - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach o charakterze socjoterapeutycznym oraz ilość godzin zajęć; - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach terapii zajęciowej, w pracowniach artystycznych oraz ilość godzin zajęć.
	b. zorganizowanie w MOPS dyżurów psychologicznych i prawnych, z uwzględnieniem usług prawnych polegających na reprezentacji w sądzie ofiar przemocy.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, które skorzystały z dyżurów psychologicznych oraz ilość godzin; - liczba osób, które skorzystały z dyżurów prawnych oraz ilość godzin; -liczba postępowań sądowych.
3. Cel szczegółowy:			
Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
<p>1) Inicjowanie, organizowanie oraz współuczestnictwo w działaniach profilaktycznych.</p> <p><i>Realizatorzy:</i> MOPS, organizacje pozarządowe</p>	a. organizacja XVIII edycji Szkoły Wczesnej Profilaktyki;	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych działań w ramach SzWP; - liczba odbiorców.
	b. organizacja programów profilaktycznych w cieszyńskich przedszkolach i szkołach, organizacja zajęć i szkoleń z zakresu programów profilaktycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dziecku oraz dla rodziców, organizacja akcji profilaktycznych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży, takich jak konkursy, przedstawienia, koncerty i seanse filmowe;	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych programów profilaktycznych, zajęć, szkoleń oraz akcji profilaktycznych; - liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych, w tym liczba dzieci i młodzieży.
	c. profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w obszarze uzależnień oraz w zakresie rozwijania zainteresowań wśród dzieci i młodzieży.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych działań w ramach zadania; - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w profilaktycznych działaniach informacyjnych i edukacyjnych.
2) Wspieranie działań podejmowanych przez kluby sportowe i instytucje w zakresie organizacji cyklicznych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz doposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych, miejsc aktywnego wypoczynku i	a. dofinansowanie organizacji cyklicznych zajęć sportowo – rekreacyjnych i otwartych imprez sportowo – rekreacyjnych prowadzonych i koordynowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cieszynie;	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych zajęć sportowo – rekreacyjnych i otwartych imprez sportowo – rekreacyjnych; - liczba uczestników zajęć.

placów zabaw w Cieszynie. <i>Realizator: MOSiR</i>	b. sfinansowanie zakupu sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych, miejsc aktywnego wypoczynku i placów zabaw w Cieszynie.	I - XII	- rodzaj zakupionego sprzętu sportowego; - wykaz miejsc, do których został przekazany sprzęt.
3) Wspieranie realizacji działań profilaktycznych i edukacyjnych podejmowanych przez Bibliotekę Miejską. <i>Realizator: Biblioteka Miejska</i>	a. prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w Oddziale dla Dzieci Biblioteki Miejskiej;	I - XII	- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktycznych i edukacyjnych; - liczba przeprowadzonych zajęć.
	b. zakup literatury z zakresu profilaktyki uzależnień dla Biblioteki Miejskiej w Cieszynie.	I - XII	- liczba zakupionych pozycji książkowych z zakresu profilaktyki uzależnień.
4) Podejmowanie działań służących edukacji publicznej w zakresie problematyki uzależnień. <i>Realizatorzy: MOPS, GKRPA</i>	a. prowadzenie polityki informacyjnej, dotyczącej zagadnień związanych z profilaktyką i uzależnieniami oraz zwiększanie dostępności informacji o ofercie pomocy na terenie Cieszyna w tym zakresie, między innymi poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych;	I - XII	- liczba i rodzaj działań służących zwiększaniu dostępności informacji o działaniach podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
4. Cel szczegółowy:			
Wzmacnianie zasobów instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
1) Współpraca Gminy Cieszyn z Komendą Powiatową Policji w Cieszynie w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. <i>Realizatorzy: MOPS, Komenda Powiatowa Policji</i>	a. szkolenia funkcjonariuszy KPP w Cieszynie z zakresu pracy z osobami uzależnionymi i dotkniętymi przemocą; b. interdyscyplinarna współpraca służb publicznych (przepływ informacji, prace w grupach roboczych).	I - XII I - XII	- liczba szkoleń; - liczba osób biorących udział w szkoleniach; - liczba posiedzeń grup roboczych z udziałem funkcjonariuszy KPP.
2) Współpraca Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin <i>Realizatorzy: MOPS, organizacje pozarządowe</i>	a. prowadzenie klubu abstynenta, w tym między innymi organizacja terapii rodzinnej, obozów terapeutycznych, grup terapeutycznych i obsługa telefonu trzeźwości.	I - XII	- liczba osób korzystających z klubu; - liczba godzin dyżurów psychologa lub terapeuty uzależnień; - liczba Mitingów Anonimowych Alkoholików, liczba Mitingów Al.-Anon.
5. Cel szczegółowy:			
Wyrównywanie szans osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym poprzez działania służące integracji społecznej i zawodowej			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
1) Współpraca Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób wykluczonych społecznie	a. realizacja programu zapewniającego schronienie, odpowiednie warunki socjalno – bytowe oraz wyżywienie osobom bezdomnym;	I - XII	- liczba osób korzystających ze schronienia, w tym mieszkańców Cieszyna; - liczba osób przyjętych w ramach

<i>Realizatorzy:</i> MOPS, organizacje pozarządowe			interwencji; - liczba bezdomnych biorących udział w terapii odwykowej i innych specjalistycznych programach.
	b. realizacja programu socjalno – edukacyjnego, w tym pracy socjalnej, grup edukacyjnych, wykładów, warsztatów edukacyjnych oraz warsztatów pracy dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych.	I - XII	- liczba odbiorców programu socjalno – edukacyjnego; - liczba godzin zajęć, wykładów oraz warsztatów pracy; - liczba osób, które podjęły zatrudnienie.
6. Cel szczegółowy:			
Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Harmonogram	Wskaźniki
1) Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami. <i>Realizatorzy:</i> MOPS, GKRPA	a. szkolenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie z zakresu pracy z osobami uzależnionymi;	I - XII	- liczba osób biorących udział w szkoleniach; - liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników MOPS.
	b. udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	I - XII	- liczba osób biorących udział w szkoleniach; - liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA.
2) Zapewnienie technicznej obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. <i>Realizatorzy:</i> MOPS, GKRPA	a. zakup wyposażenia, materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	I - XII	- rodzaj wyposażenia, materiałów i artykułów biurowych zakupionych na potrzeby obsługi GKRPA oraz GPPiRPA oraz PN.

VII. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania realizowane przez GKRPA (nie związane z prowadzeniem postępowań wobec osób uzależnionych od alkoholu):

- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- b) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- c) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, określonej we wniosku o zezwolenie z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonymi w uchwale Rady Miejskiej.

2. Wydatki związane z funkcjonowaniem GKRPA ponoszone w ramach Programu:

- a) wynagrodzenie dla biegłych,
- b) opłaty sądowe,
- c) korespondencja,
- d) krajowe podróże służbowe członków GKRPA, związane ze szkoleniami.

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) za udział w posiedzeniu zespołu prowadzącego postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia.
- b) za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

VIII. Ewaluacja

Narzędzia ewaluacji Programu:

1. Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Sporządzanie raz w roku raportu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.